

73**VYHLÁŠKA**

ze dne 8. března 2019

o vzdělávání v základních kmenech farmaceutů

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 37 odst. 1 písm. n), p) a q) zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění zákona č. 189/2008 Sb. a zákona č. 67/2017 Sb.:

§ 1

Požadavky na

- a) členění a rozsah vzdělávání v základních kmenech farmaceutů (dále jen „základní kmeny“),
- b) obsah vzdělávání v základních kmenech,
- c) technické a věcné vybavení a personální zabezpečení, které jsou podmínkou pro získání akreditace k provádění specializačního vzdělávání v základních kmenech,
- d) typ pracoviště, na kterém probíhá povinná odborná praxe v rámci vzdělávání v základních kmenech,
- e) délku povinné odborné praxe v rámci základních kmenů,
- f) teoretické znalosti a praktické dovednosti, které

jsou předmětem prověřování při zkoušce po ukončení vzdělávání v základních kmenech,

- g) rozsah a obsah studijních povinností, které je nezbytné absolvovat před přihlášením ke zkoušce po ukončení vzdělávání v základním kmeni,

jsou stanoveny v příloze k této vyhlášce.

§ 2**Přechodné ustanovení**

Absolvování odborné praxe, kterou farmaceuti zařazení do oboru specializačního vzdělávání po 30. červnu 2017, nejpozději však ke dni předcházejícímu dni nabytí účinnosti této vyhlášky, absolvovali do 31. října 2019, a to podle vzdělávacích programů platných přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, se považuje za absolvování povinné odborné praxe podle této vyhlášky.

§ 3**Účinnost**

Tato vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po jejím vyhlášení.

Ministr zdravotnictví:

Mgr. et Mgr. **Vojtěch**, MHA, v. r.

Základní kmen lékárenský – v délce 18 měsíců

Část I. Členění specializačního vzdělávání a délka odborné praxe

a) povinná odborná praxe

Praxe		Délka praxe
1. V lékárně poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího lékárenskou péči s výjimkou odloučeného oddělení pro výdej léčivých přípravků a zdravotnických prostředků. Praxe v oboru praktické lékárenství může s výjimkou praxe podle bodu 2. probíhat podle § 11 odst. 14 zákona č. 95/2004 Sb. na neakreditovaném pracovišti.		18 měsíců včetně účasti na vzdělávacích aktivitách uvedených v bodu b)
<i>z toho</i>	2. V akreditovaném zařízení - Lékárna poskytovatele lůžkové péče, v níž jsou připravovány a vydávány léčivé přípravky pro účely poskytování lůžkové péče a která má současně odborná pracoviště.	5 dní

b) vzdělávací aktivity u pověřených organizací

Kurzy
1. kurz Neodkladná první pomoc pro farmaceuty
2. kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislosti
3. kurz Základy legislativy a sociální farmacie
4. kurz Farmakoterapie – vybrané kapitoly

Rozsah a obsah studijních povinností, které je nezbytné absolvovat před přihlášením ke zkoušce po ukončení vzdělávání v základním lékárenském kmeni

- Absolvování povinné odborné praxe v oboru potvrzené školitelem s příslušnou specializovanou způsobilostí, případně školitelem podle § 38a odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb. v zařízení podle písmene a) v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem v délce 18 měsíců.
- Absolvování povinných vzdělávacích aktivit uvedených v písmenu b).

Část II.

Obsah a rozsah vzdělávání v základním kmeni a požadavky na praktické dovednosti a teoretické znalosti, které jsou předmětem prověřování při zkoušce

Teoretické znalosti a praktické dovednosti – 18 měsíců vzdělávání [část I. a) 1.]

V lékárně poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího lékárenskou péči s výjimkou odloučeného oddělení pro výdej léčivých přípravků a zdravotnických prostředků – 18 měsíců praxe

<i>Teoretické znalosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • znalosti léčiv a jejich mechanismů účinku, farmakokinetických vlastností, indikací, a možných interakcí, nežádoucích účinků a návykového potenciálu s ohledem na principy bezpečného používání léčiv, • znalosti principů farmaceutické technologie s ohledem na dávky a dávkování léčivých přípravků, • právní a ekonomické znalosti relevantní pro farmaceutickou praxi, • základní terapeutické postupy u vybraných onemocnění, • znalost přípravy nesterilních léčivých přípravků, • znalost práce s informačními zdroji relevantními v lékárenské praxi (lékopisná literatura, databáze lékových informací, právní předpisy), • znalosti terminologie a základních postupů v oblasti klinického hodnocení léčiv, • schopnost rozlišit léčivé přípravky od jiných výrobků, kriticky posoudit sdělení reklamního charakteru a vhodně informovat pacienty, • vymezení, principy a dokumentace individuálních konzultací poskytovaných pacientům, • potraviny pro zvláštní lékařské účely, • zdravotnické prostředky v prostředí lékárny.
<i>Praktické dovednosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • objednávky léčivých přípravků, léčivých látek, pomocných látek a zdravotnických prostředků, • příjem léčivých přípravků, léčivých látek, pomocných látek, zdravotnických prostředků a ostatního sortimentu v lékárně (s důrazem na jejich kontrolu fyzickou, věcnou i finanční, evidenci a dokumentaci dodávky), • skladování a péče o zásoby v lékárně (kontrola fyzická, doba použitelnosti, zprávy o kvalitě léčiv, kontrola a monitoring prostředí), • výdej léčivých přípravků na recept včetně správné dispence pacientům, • výběr a dispence léčivých přípravků, jejichž výdej není vázaný na lékařský předpis, • výdej zdravotnických prostředků na poukaz, • výdej ostatního sortimentu lékárny, zejména v kontextu samoléčení, • zacházení s návykovými látkami s důrazem na příjem, výdej a jejich evidenci,

	<ul style="list-style-type: none"> • příprava a úprava nesterilních léčivých přípravků, • zabezpečení kvality v lékárně, • retaxace lékařských předpisů, • úhrada léčivých přípravků a zdravotnických prostředků, účtování zdravotním pojišťovnám, • povinná hlášení v lékárně, řešení reklamací a závad v jakosti, • nepoužitelná léčiva a jejich likvidace, • hygienický a sanitační režim v lékárně, • provozní řád lékárny, • bezpečnost práce a požární ochrana na pracovišti, • základy ekonomiky lékárny, • využití informačních zdrojů v lékárně, • zapojení farmaceuta do klinického hodnocení léčiv pod dohledem, • poskytování individuálních konzultací pod dohledem.
--	--

Vzdělávací aktivity u pověřených organizací

A. Program kurzu Neodkladná první pomoc pro farmaceuty

Předmět
Řetěz přežití a jeho články. Úloha zdravotnické záchranné služby v ČR, její organizace. Základní životní funkce. Bezprostřední ohrožení života – příčiny, výskyt a příznaky.
Náhlá zástava krevního oběhu, výskyt, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace; automatizovaná externí defibrilace; historie vzniku neodkladné resuscitace, definice, zásady a ukončení neodkladné resuscitace, terapeutické postupy.
Bezvědomí, mdloba, křeče.
Dušnost – kardiálního, nekardiálního původu.
Úrazy, krvácení a jeho stavění, zlomeniny, šok, luxace, termická traumata, úrazy elektrickou energií.
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Integrovaný záchranný systém a krizová logistika.
Praktická výuka.
Celkem 12 hodin nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

B. Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (dále jen „NL“) a léčba závislostí

Předmět
Škodlivé užívání NL a závislosti na NL v ČR.
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislosti na NL.
Problematika škodlivého užívání NL a závislosti na NL ve specifických podmínkách jednotlivých

medicínských oborů, možnosti prevence.
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.
Celkem 8 hodin nebo e-learning

C. Program kurzu Základy legislativy a sociální farmacie

Předmět	Počet hodin
Specializační vzdělávání farmaceutů.	1
Zákon České národní rady č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů.	1
Registrace léčivých přípravků.	1
Cenová a úhradová problematika.	2
Kompetence Státního ústavu pro kontrolu léčiv a Ministerstva zdravotnictví ve vztahu k činnostem farmaceutů.	2
Eticko-psychologické aspekty lékařenské péče.	2
Farmakovigilance pro lékárníky.	2
Lékové formy, dávky a dávkování léčiv.	4
Role farmaceuta v klinickém hodnocení léčiv.	2
Návykové látky.	2
Hraniční léčivé přípravky, zdravotní prostředky, potravní doplňky, kosmetika.	2
Celkem	21

D. Program kurzu Farmakoterapie – vybrané kapitoly

Předmět	Počet hodin
Základy farmakoterapie vybraných onemocnění, aplikace v lékařské péči.	14
Základy managementu vybraných symptomů a polékových reakcí v lékárně.	3
Praktické aspekty laboratorních výsledků pro lékařskou péči.	2
Dokumentační činnost spojená s individuálními konzultacemi.	1
Odpovědnost lékárníka při poskytování individuálních konzultací v lékárně.	1
Celkem	21

Část III.

Požadavky na technické a věcné vybavení a personální zabezpečení pro pracoviště, která jsou podmínkou pro získání akreditace k provádění specializačního vzdělávání farmaceutů

Pracoviště pro odbornou praxi v oboru část I. a) 1.

Pro část I. a) 1.

Lékárna poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího lékárenskou péči.

a) technické a věcné vybavení

Poskytovatel zdravotních služeb splňuje požadavky na technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení podle vyhlášky č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů.

b) personální zabezpečení

Poskytovatel zdravotních služeb splňuje požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotnického zařízení podle vyhlášky č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů.

Pracoviště pro odbornou praxi v oboru část I. a) 2.

Pro část I. a) 2.

Lékárna poskytovatele lůžkové péče.

a) technické a věcné vybavení

Poskytovatel zdravotních služeb splňuje požadavky na technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení podle vyhlášky č. 92/2012 Sb.

Poskytovatel zdravotních služeb musí mít:

- prostor pro výdej léčivých přípravků a zdravotnických prostředků zdravotnickým zařízením lůžkové péče,
- místnost pro přípravu a úpravu léčivých přípravků pro účely zdravotnického zařízení lůžkové péče,
- odborné pracoviště pro poskytování lékových informací zdravotnickým pracovníkům daného poskytovatele lůžkové péče.

Další odborná pracoviště zřizuje poskytovatel zdravotních služeb podle spektra poskytovaných služeb.

b) personální zabezpečení

Poskytovatel zdravotních služeb splňuje požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotnického zařízení podle vyhlášky č. 99/2012 Sb.

Vzdělávací aktivity u pověřených organizací

kurz Neodkladná první pomoc pro farmaceuty

a) technické a věcné vybavení

- Učebna pro teoretickou výuku.
- Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem

sledovaných vitálních funkcí (zejména respiračních a oběhových) k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat v elektronické podobě a závěrečné vyhodnocení.

- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

b) personální zabezpečení

1. Lektoři, kteří jsou lékaři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.
2. Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru urgentní medicína.

kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí

a) technické a věcné vybavení

Učebna pro teoretickou výuku.

b) personální zabezpečení

Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru návykové nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.

kurz Základy legislativy a sociální farmacie

a) technické vybavení

Učebna pro teoretickou výuku.

b) personální zabezpečení

1. Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru praktické lékárenství, veřejné lékárenství, klinická farmacie, farmaceutická technologie nebo nemocniční lékárenství nebo se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru nemocniční lékárenství nebo
2. lektoři se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektoři zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost.

kurz Farmakoterapie – vybrané kapitoly

a) technické a věcné vybavení

Učebna pro teoretickou výuku.

b) personální zabezpečení

1. Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru praktické lékárenství, veřejné lékárenství, klinická farmacie, farmaceutická technologie nebo nemocniční lékárenství nebo se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru nemocniční lékárenství,
2. lektoři, kteří jsou lékaři se specializovanou způsobilostí a minimálně dvouletou praxí ve vyučované problematice,
3. lektoři ze státní správy se znalostí příslušných oborů a právních předpisů, nebo
4. lektoři s minimálně pětiletou praxí v oblasti zdravotnických prostředků.